

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Y. M. S.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 925/27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2019, čj. KRPU-166758-22/ČJ-2019-040022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 11. 2019, čj. 75 A 25/2019-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 20. 9. 2019 byl žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. 1. 2009, a to Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích, která byla podepsána dne 2. 7. 2002 a v platnost vstoupila dne 1. 1. 2004 (dále jen „readmisní dohoda“), a podle § 129 odst.

7 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl, že nebyly naplněny ústavní závazky ČR, neboť byl omezen na osobní svobodě, ačkoli s ním neprobíhalo řízení o vyhoštění nebo vydání [čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod]. Tuto námitku krajský soud nedostatečně vypořádal.

[4] Stěžovatel uvedl, že v § 129 zákona o pobytu cizinců ani v jiném právním předpise nejsou upraveny otázky související s předáním cizince na základě readmisní dohody, zejména co se týká práv cizince. Cizinci v takovém případě není vydáno ani rozhodnutí o předání, proti kterému by se mohl bránit, vydáno je pouze rozhodnutí o zajištění. Stěžovatel v žalobě nebrojil proti nedostatku soudní ochrany týkající se rozhodnutí o zajištění, ale proti nedostatku soudního přezkumu jeho faktického předání na Slovensko. Za stávající situace se proto může bránit proti tomuto předání pouze v řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění. Z uvedeného plyne, že cizinci není zajištěna efektivní a včasná ochrana proti případnému nezákonnému předání. Předání se cizinec nemůže vyhnout ani podáním žádosti o mezinárodní ochranu [srov. § 3a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999, o azylu]. Stěžovatel namítl, že nemá ani možnost uplatnit námitky týkající se jeho údajného nelegálního pobytu a eventuální vážné újmy, která mu hrozí po předání na Slovensko. Podle stěžovatele je mu odepřena soudní ochrana, ačkoli bylo zasaženo do jeho základního práva (čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

[5] Vzhledem k tomu, že se žalovaná nezabývala možnou újmou, která by stěžovateli hrozila na Slovensku a v jeho domovském státě, a nepokusila se tím nahradit absencí soudního přezkumu předání cizince (v projednávané věci stěžovatele), zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Názor krajského soudu, že je třeba presumovat existenci právních standardů EU na Slovensku, se uplatní v případě dublinského řízení, nikoli v případě předání na základě readmisní dohody.

[6] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná odkázala na některá ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návrátová směrnice“), zejména na čl. 6 odst. 3 návratové směrnice, dle kterého mohou členské státy upustit od vydání rozhodnutí o navrácení státního příslušníka třetí země neoprávněně pobývajícího na jeho území, pokud je dotčený státní příslušník třetí země převzat jiným členským státem podle dvoustranných dohod či ujednání platných ke dni vstupu této směrnice v platnost. Připomněla, že rozhodnutí o správním vyhoštění se

pokračování

nevydává, pokud má být cizinec předán na základě mezinárodní smlouvy sjednané s členským státem EU (§ 119a odst. 7 zákona o pobytu cizinců). Není přitom pravda, že by stěžovateli v souvislosti s předáním na Slovensko nebylo případně vydáno rozhodnutí. Cizinci by bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území [§ 50a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. V zákoně o pobytu cizinců je rovněž upravena situace, kdy není potřeba vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území (§ 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců – podmínky zde stanovené jsou navíc přísnější než v návratové směrnici).

[8] Žalovaná uvedla, že se zabývala situací stěžovatele. Dospěla k závěru, že na území ČR pobývá neoprávněně a přicestoval do ČR nelegálně ze Slovenska. Konstatovala, že readmisní dohoda upravuje otázky spojené s předáním cizince, a tento svůj závěr ve vyjádření podrobněji rozvedla. Podotkla, že byly splněny podmínky pro zajištění stěžovatele dle § 129 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu, že slovenské orgány odmítly formální návrh na předání cizince, nebylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území a se stěžovatelem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění.

[9] Žalovaná navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle stěžovatele krajský soud nedostatečně vypořádal jeho námitky, neboť nevzal v úvahu to, že proti případnému předání na Slovensko nemá způsob, jak se bránit. Stěžovatel se domnívá, že námitky týkající se zásahu do jeho ústavních práv v souvislosti s předáním na Slovensko mohl uplatnit pouze v žalobě proti rozhodnutí o zajištění.

[12] Podle č. 6 odst. 3 návratové směrnice členské státy mohou upustit od vydání rozhodnutí o navrácení státního příslušníka třetí země neoprávněně pobývajícího na jejich území, pokud je dotčený státní příslušník třetí země převzat jiným členským státem podle dvoustranných dohod či ujednání platných ke dni vstupu této směrnice v platnost.

[13] Podle čl. 2 odst. 1 readmisní dohody každá smluvní strana převezme na území svého státu osobu, která nemá občanství státu žádné ze smluvních stran, nesplňuje nebo přestala splňovat platné podmínky pro vstup nebo pobyt na území státu žádající smluvní strany, pokud je dokázáno nebo se věrohodně předpokládá, že vstoupila na území státu žádající smluvní strany z území státu žádané smluvní strany.

[14] Podle § 50a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území cizinci, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území a má být předán podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009; totéž platí i pro cizince, který má být předán podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a kterému je umožněno dobrovolné vycestování.

[15] Podle § 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců je-li cizinec bez zbytečného odkladu převzat jiným členským státem na základě mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo vrátí-li se cizinec

neprodleně dobrovolně do státu, v němž je držitelem platného oprávnění k pobytu, může policie upustit od vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území.

[16] Námitkám stěžovatele nelze přisvědčit. Zákon o pobytu cizinců obsahuje úpravu postupu předání cizince dle readmisní dohody. V případě, že by měl být stěžovatel předán na Slovensko, bylo by mu vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, které není vyloučeno ze soudního přezkumu dle § 171 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, čj. 7 Azs 24/2017-29, č. 3574/2017 Sb. NSS). V tomto rozhodnutí by byly případně řešeny otázky, jejichž řešení se stěžovatel dožadoval v rozhodnutí o zajištění. V posuzované věci předání stěžovatele na Slovensko nebylo realizováno, a proto rozhodnutí o povinnosti opustit území nebylo vydáno. Žalovaná následně se stěžovatelem zahájila řízení o správním vyhoštění.

[17] NSS v této souvislosti upozorňuje rovněž na to, že návratová směrnice i zákon o pobytu cizinců ve specifických případech umožňují předání cizince, aniž by bylo vydáno rozhodnutí. O tento případ se ovšem v nyní projednávané věci nejedná, neboť stěžovatel nebyl převzat Slovenskem bez zbytečného odkladu ve smyslu citovaných předpisů. NSS proto v této věci ani nepřísluší hodnotit takovou případnou situaci.

[18] Žalovaná (a potažmo krajský soud) byla povinna zkoumat, zda byly splněny podmínky pro zajištění stěžovatele ve smyslu § 129 zákona o pobytu cizinců. NSS konstatuje, že v tomto rozsahu se krajský soud s námitkami stěžovatele dostatečně vypořádal. V řízení o soudním přezkumu rozhodnutí o zajištění soud není povinen zkoumat další okolnosti předání cizince (v nyní projednávané věci stěžovatele) dle readmisní smlouvy. Pro žalovanou bylo podstatné, že se stěžovatel nacházel na území ČR neoprávněně, uváděl nesprávné informace o své osobě, neměl finanční prostředky, které by mu umožnily vycestovat z ČR, a na území ČR nemá žádnou rodinu či známé. Podle readmisní smlouvy měl být stěžovatel jako příslušník třetího státu předán na Slovensko. Za tímto účelem byl zajištěn, neboť nebylo možné u něj uplatnit zvláštní opatření.

[19] V době rozhodování o zajištění přitom nebylo zřejmé, že by účel zajištění nemohl být realizován. Žádné okolnosti tomu nenasvědčovaly ani nebyly tvrzeny (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). NSS dále konstatuje, že žalovaná ani nebyla povinna se zabývat tím, zda stěžovateli na Slovensku (případně v zemi původu) hrozí újma. O Slovensku není obecně známo, že by zde probíhaly problémy ohledně přístupu jeho orgánů v řízeních s cizinci. Vzhledem k tomu, že o tom nejsou důvodné pochybnosti, ani stěžovatel žádné neuvedl, nebylo povinností žalované se této otázce v rozhodnutí o zajištění věnovat (přiměřeně srov. rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2018, čj. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS).

[20] K námitce stěžovatele, že nebyl zajištěn v souvislosti s probíhajícím řízením ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, NSS poznamenává, že zajištění je prvním úkonem v řízení. V posuzované věci se jednalo o řízení o předání stěžovatele na Slovensko (§ 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[21] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[22] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec její běžné činnosti.

[23] Zástupcem stěžovatele byl usnesením krajského soudu ustanoven JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Advokát provedl ve věci jeden úkon, a to písemné podání soudu ve věci samé (sepsání kasační stížnosti) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupci náleží odměna ve výši 3 100 Kč za jeden úkon právní služby podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Dále mu náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce je plátcem DPH, proto mu rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 3 400 Kč, tj. 714 Kč. Celkem odměna činí 4 114 Kč. Tato částka bude zástupci vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

[24] NSS ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za úkon spočívající v další poradě s klientem přesahující jednu hodinu dne 12. 11. 2019 podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu. Podle potvrzení měl zástupce stěžovateli vysvětlit zejména důsledky eventuální úspěšnosti kasační stížnosti, porada se však nijak nepromítla do obsahu kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 30. ledna 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu